

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	2- 4
Початковий рівень. Перший рік навчання. Навчально-тематичний план.....	5
Зміст програми.....	6-8
Прогнозований результат.....	9
Початковий рівень. Другий рік навчання. Навчально-тематичний план.....	10-11
Зміст програми.....	12-15
Прогнозований результат.....	16
Основний рівень. Перший рік навчання. Навчально-тематичний план.....	17
Зміст програми.....	18-20
Прогнозований результат.....	21
Основний рівень. Другий рік навчання. Навчально-тематичний план.....	22
Зміст програми.....	23-25
Прогнозований результат.....	26
Основний рівень. Третій рік навчання. Навчально-тематичний план.....	27-28
Зміст програми.....	29-31
Прогнозований результат.....	32
Основний рівень. Четвертий рік навчання. Навчально-тематичний план.....	33-34
Зміст програми.....	35-38
Прогнозований результат.....	39
Вищий рівень. Навчально-тематичний план.....	40
Зміст програми.....	41-43
Прогнозований результат.....	44
Література.....	45-46
Орієнтовний перелік обладнання.....	47

Мільйони людей проходили і проходять у грі свою першу школу життя: пізнають навколишнє середовище, вчаться людським відносинам, випробовують свої сили. І від того, яке місце займала гра в їх дитинстві, які ролі вони грали, певною мірою залежить подальше розкриття їх творчого, духовного, інтелектуального, фізичного потенціалу, поява тих чи інших рис у характері і навіть становлення їх громадянської позиції. Театральна гра, як унікальне явище, завжди пригортала пильну увагу філософів, психологів, педагогів, митців. Педагог В.Сухомлинський вважав гру великим світлим вікном, крізь яке у духовний світ дитини вливається живодайний потік уявлень і понять про навколишній світ.

Актуальність навчальної програми гуртка арт-студія «Браво» в системі засобів художньо-естетичного виховання зростає в зв'язку із загостренням проблем виховання цілісної особистості, оскільки ігрова діяльність та театральне мистецтво є вираженням комплексного художнього погляду на оточуючий світ. Включення дітей у ігрову та театральну діяльність є неocenним з огляду на громадянське становлення особистості, ефективним шляхом морально-етичного виховання: театральна творчість сприяє формуванню спостережливості та уважного ставлення до оточуючого світу, людей, здатності до співчуття і співпереживання, готовності до співдії. Завдяки ігровій діяльності, вихованці мають можливість «подорожувати» від народних джерел виникнення ігор й рольових ігор - імпровізацій до сценічних історій, заснованих на літературному матеріалі, оскільки правильно підібраний матеріал сприяє духовному і виконавському зростанню колективу, формуванню його неповторного творчого обличчя.

Програма побудована лінійно-концентричним способом з повторним вивченням окремих розділів і тем на різних рівнях навчання з розширенням та поглибленням навчального матеріалу на основі навчальних програм з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку /за ред. Биковського Т.А., Шкура Г.А. з театрального мистецтва та акторської майстерності, рекомендованих Міністерством освіти і науки України/ (лист від 08.04.2016 р. № 1/11-4657).

Мета програми – формування всебічно розвиненої особистості дитини, розвиток акторських та аніматорських здібностей, сценічної культури мовлення, формування у вихованців театральної культури як важливої невід'ємної частини їхньої духовної культури, виховання естетично розвиненої особистості.

Основні завдання:

- навчання культурі зв'язного мовлення з урахуванням ситуації спілкування та визначеною роллю;
- створення через гру умов для всебічно розвинутої особистості, яка здатна самостійно мислити, пропонувати оригінальні ідеї та приймати нестандартні рішення;
- оволодіння елементами сценічної техніки, акторської майстерності;
- розвиток розумових, творчих, аматорських, комунікативних здібностей вихованців, художнього смаку, ініціативності та збагачення асоціативного мислення;
- виховання в дітей загальнолюдських цінностей.

Організаційно-методичні умови освітнього процесу навчальної програми гуртка арт-студія «Браво»:

- дана навчальна програма реалізується в гуртку арт-студія «Браво» гуманітарного напрямку та спрямована на вихованців віком від 7 до 16 років;
- передбачає 7 років навчання.

Програма арт-студії «Браво» має три рівні класифікації, які визначаються за обсягом сформованих знань, умінь та навичок дитини.

Рівні класифікації програми:

- 2 роки початкового рівня навчання з розрахунку: 4 години на тиждень 144 години на рік (1-й рік навчання), та з розрахунку 6 год. на тиждень, 216 годин на рік (2-й рік навчання);
- 4 роки навчання для груп основного рівня з розрахунку 6 год. на тиждень, 216 годин на рік;
- 1 рік навчання для груп вищого рівня з розрахунку 6 год. на тиждень, 216 годин на рік.

Рівень 1. Початковий.

На початковому рівні першого року навчання звертається увага на виявлення творчих здібностей гуртківців, підготовку їх до різноманітної ігрової діяльності, яку зумовлює специфіка роботи арт-студії «Браво». Результатом занять на цьому рівні є уміння вихованців чути та бачити, слухати, фантазувати, уявляти та діяти.

На початковому рівні другого року навчання робота педагога направлена на формування світовідчуття вихованців, розкриття їх творчої індивідуальності, формування поняття про ігрову майстерність та театральну етику, розвиток творчої психотехніки ведучого. Основні завдання на початковому рівні другого року навчання: виховувати в дітей необхідність здійснювати на сцені органічні дії у звичних для них обставинах.

Рівень 2. Основний.

Програма основного рівня навчання (4 роки) спрямована на формування у вихованців практичних аніматорських та акторських навичок. Результатом навчання на даному рівні є відпрацювання навичок взаємодії з партнером, володіння голосом та тілом, розвиток почуття віри та правди. Вихованці основного рівня навчання здійснюють постановки новорічних вистав, літературно-музичних композицій, проводять ігрові, розважальні, пізнавальні, шоу-програми для дітей Палацу та міста, організують квести, флешмоби, є ведучими заходів як на рівні Палацу, так і на рівні міста, області, України.

Рівень 3. Вищий.

Програма вищого рівня навчання передбачає вдосконалення знань та умінь вихованців із подальшою орієнтацією на професійну підготовку. Результатом навчання дітей вищого рівня є закріплення, розширення знань і навичок з основних дисциплін, розвиток фантазії та асоціативного мислення, показ вистав і підтримка постійно діючого репертуару.

Форми організації освітнього процесу.

При реалізації даної освітньої програми використовуються методи навчання дітей навичкам ігрової та акторської майстерності, сценічного руху і сценічної мови:

- *ігровий тренінг* - це безперервна зміна ігор і вправ, що розвивають у дітей увагу, спостережливість, уяву, творчу фантазію, логічне мислення, органічність і безпосередність виконання завдань;
- *метод ігрової імпровізації* - застосовується на різних етапах навчання в цілях розвитку сприйняття, уяви, живої безпосередньої взаємодії між партнерами;
- *голосомовний тренінг* - звільнення природного голосу, формування навичок відкритого спілкування, систематичне вдосконалення мовного апарату, постановка правильного дихання, чіткої дикції
- *психогімнастика* - метод, при якому учасники виявляють себе і спілкуються без допомоги слів;
- *методи мотивації та емоційного стимулювання*: доброзичливість, заохочення, гра, звернення до життєвого досвіду дітей, підтримка, установка на успіх;
- *методи контролю і корекції*: спостереження, контроль керівника гуртка, самоконтроль, рефлексія, підведення підсумків;
- *метод ускладнення завдань* - від простого до складного обов'язковий у навчанні.

Види занять: колективні, групові.

Методами опрацювання навчального матеріалу є:

- наочні (демонстрація і показ навчального матеріалу);
- словесні (бесіди, лекції, розповіді);
- практичні (етюди, репетиції, відеоперегляди, читання, навчально-розвивальні вправи, ігри, вистави, перегляди та обговорення професійних вистав, конкурси, змагання, фестивалі, концерти).

Формами контролю за результативністю навчання є відкриті заняття, театральні постановки новорічних вистав, участь у конкурсах різних рівнів, ведення пізнавальних, розважальних, конкурсних програм, творчий конкурс «Зоряний калейдоскоп».

Навчання за програмою здійснюється відповідно до вікових особливостей дітей та індивідуального підходу.

**Початковий рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	Теоретичних	Практичних	Усього
ВСТУП Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Безпека життєдіяльності.	1	1	2
РОЗДІЛ 1. ІГРОВІ ПРОГРАМИ	8	22	30
1.1. Поняття «гра»	1	3	4
1.2. Види ігор	1	3	4
1.3. Композиція ігрових програм	2	6	8
1.4. Ігротехнік – ведучий ігрової програми	2	4	6
1.5. Імпровізація. Підготовка ігротехніка до імпровізаційних моментів.	2	6	8
РОЗДІЛ 2. ВИРАЗНІСТЬ МОВЛЕННЯ	11	35	46
2.1. Гімнастика обличчя	1	3	4
2.2. Розвиток дихання	1	3	4
2.3. Розвиток вільного звучання	1	3	4
2.4. Розвиток голосу	2	4	6
2.5. Робота над дикцією	2	10	12
2.6. Орфоепія	2	6	8
2.7. Робота над віршованим та прозовим твором	2	6	8
РОЗДІЛ 3. СЦЕНІЧНИЙ РУХ	10	50	60
3.1. Адаптація організму до тренувального процесу	2	14	16
3.2. Виховання ритмічності	2	14	16
3.3. Удосконалення статури та ходи	1	5	6
3.4. Розвиток виразних рухів рук	1	7	8
3.5. Розвиток мовно-рухової та вокально-рухової координації	4	10	14
РОЗДІЛ 4. ЕКСКУРСІЇ	-	4	4
ПІДСУМОК	1	1	2
Разом	31	113	144

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП (2 год.)

Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Безпека життєдіяльності. Бесіда «Що таке театр?» Специфіка театрального мистецтва, його особливості.

РОЗДІЛ 1. ІГРОВІ ПРОГРАМИ (30 год.)

1.1. Поняття «гра». (4 год.)

Теоретична частина. Оволодіння основними елементами ігрової діяльності..

Практична частина. Вправи на загальну увагу, розвиток зорового сприйняття – «Дзеркало», «Сповільнений рух», «Тінь». Розвиток творчих слухових сприймань – вправи «Трансформатор», «Бум», «Пеленгатор».

1.2. Види ігор (4 год.)

Теоретична частина. Види ігор: рухливі, пізнавальні (інтелектуальні), застільні.

Практична частина. Розучування рухливих ігор: «Струмочок», «Золоті ворота», «У дружньому колі». Інтелектуальні ігри: «Найрозумніший», «Мить удачі». Застільні ігри: «Навколо світу», «Володарі кілець».

1.3. Композиція ігрових програм (8 год.)

Теоретична частина. Композиція ігрових програм.

Практична частина. Вправи для створення сюжету ігрових програм «Весела перева», «Розваги на канікулах», «Народні ігри».

1.4. Ігротехнік – ведучий ігрової програми (6 год.)

Теоретична частина. Характер, мовна досконалість ведучого ігрових програм.

Практична частина. Вимоги до ігротехніка як ведучого ігрової програми. Вправи: «Правильне пояснення правил гри», «Позиція ведучого ігрової програми по відношенню до глядача», «Розміщення гравців під час ігор», «Правила підведення підсумків гри».

1.5. Імпровізація. Підготовка ігротехніка до імпровізаційних моментів. (4 год.)

Теоретична частина. Основні засоби підготовки ігротехніка до імпровізаційних моментів.

Практична частина. Індивідуальні та колективні вправи на дію в імпровізаційних ситуаціях. Проведення фрагментів ігрових, конкурсних, розважальних, комбінованих програм. Магічне «Як би...», дія за обставин «Як би...». Виправдання поз. Виправдання місця дії. Виправдання рухів. Індивідуальні та групові вправи на розвиток фантазії та уяви.

РОЗДІЛ 2. ВИРАЗНІСТЬ МОВЛЕННЯ (46 год.)

2.1. Гімнастика обличчя (4 год.)

Теоретична частина. Гімнастика обличчя – важливий етап підготовки актора до виступів.

Практична частина. Тренування нижньої щелепи. Тренування губних м'язів. Тренування м'язів язика.

2.2. Розвиток дихання (4 год.)

Теоретична частина. Комбіноване дихання. Різноманітна сила видиху. Скорочення вдиху та подовження видиху.

Практична частина. Розвиток фонаційного руху. Вправи «Спати хочеться», «Свічка», «М'яч», «Лісоруб».

2.3. Розвиток вільного звучання (4 год.)

Теоретична частина. Мовний апарат та його тренування.

Практична частина. Вправи «Стогін», «Скиглення», «Мукання», «Липа шелестить», «Насос», «Дзвонять у дзвони», «Колискова».

2.4. Розвиток голосу (6 год.)

Теоретична частина. Утворення голосу та гігієна голосу. Постановка голосу та його природні дані.

Практична частина. Вправи на «зібраність» звуку: «Гудок», «Рупор», «Відлуння».

2.5. Робота над дикцією (12 год.)

Теоретична частина. Чіткість дикції. Сценічне звучання голосних та приголосних. Робота над дикцією з використанням чистомовок та скоромовок. Бесіда «К.С. Станіславський про мову актора на сцені».

Практична частина. Вправи на тренування голосних звуків А – Я, О – Є, У – И, Е – Є. Робота над йотованими звуками. Вправи на тренування звуків Б – П, В – Ф, Д – Т, Дь – Ть, З – С, Ц, Ж – Ш, К – Г, Г – Х, М – Н, Р – Рь, Л – Ль, Ч – Ш. Робота над чіткістю дикції з використанням чистомовок та скоромовок.

2.6. Орфоепія (8 год.)

Теоретична частина. Норми літературної вимови, вступний курс.

Практична частина. Вправи на правильну вимову: наголошені та ненаголошені голосні, різноманітні сполучення приголосних.

2.7. Робота над віршованим та прозовим твором (8 год.)

Теоретична частина. Вибір літературного матеріалу.

Практична частина. Підготовка та робота з читцями, привітальною групою.

РОЗДІЛ 3. СЦЕНІЧНИЙ РУХ (60 год.)

3.1. Адаптація організму до тренувального процесу (16 год.)

Теоретична частина. Загально розвивальні вправи. Поняття «пластичність».

Практична частина. Вправи для розминки: ходьба на місці та ходьба- біг; ходьба-зупинка; ходьба на носках; підстрибування, біг, ходьба-зупинка; випаді однією ногою вперед; кроки у присіданні; вправи «Ворона», «Декорація», вправи на увагу та координацію. Розвиток гнучкості та рухливості тіла, зміцнення м'язів тулуба. Вправи на підлозі. Присідання, нахили, «Пружина», «Лава», «Синхронне плавання». Вправи на стільці: нахили, підйоми, прогини.

3.2. Виховання ритмічності (16 год.)

Теоретична частина. Поняття музичної грамоти, співвідношення довжини звуків. Розподіл рухів у музичному супроводі.

Практична частина. Вправи на передачу ритму музики. Вправи- імпровізації. Оплески та хода в ритмі оплесків. «Перемикання швидкостей», «Відлуння».

3.3. Удосконалення статури та ходи (6 год.)

Теоретична частина. Вироблення гарної, правильної постави та легкої, граціозної ходи.

Практична частина. Вивчення техніки правильної ходи. Вивчення правильної статури. Дуже повільна ходьба. Правильні пози в положенні «сидячи».

3.4. Розвиток виразних рухів рук (8 год.)

Теоретична частина. Виразні рухи рук актора – зміст сценічного образу. Розвиток пластики рук. Виразальні можливості рук.

Практична частина. Вправи «Хвиля», «Плавці», «Змія», «Крила», «Пружина», «Муха», «Схопити-кинути», «Кігті». Прості етюди, які складаються з двох дрібних дій та нагадують вправи з уявними предметами.

3.5. Розвиток мовно-рухової та вокально-рухової координації (14 год.)

Теоретична частина. Поняття «почуття руху», координація рухів та музики.

Практична частина. Вправи «Із усім світом», «Дніпро-ріка». Вправи-ланцюжки рухів руками різного характеру: з ходьбою в різному темпі в поєднанні з виконанням тексту, пісні. Вправи під музику зі зміною характеру руху; передача предметів один одному зі зміною ритму музичного супроводу. Вправи з часом ускладнюються.

РОЗДІЛ 4. ЕКСКУРСІЇ (4 год.)

Екскурсії, відвідування вистав. Зустрічі з акторами, бесіди. Творчі етюди на теми побачених та обговорених вистав.

ПІДСУМОК. Підведення підсумків (2 год.)

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- значення слова «гра», «акторська майстерність», «вирзність мови», «сценічна дія», «етюди»;
- види ігор;
- правила поведінки в театрі.

Вихованці мають вміти:

- проводити ігри різних видів;
- показувати одиночні та парні етюди;
- виступати у складі привітальної групи;
- виконувати певні сценічні ролі;
- виступати в програмах різних жанрів.

Вихованці мають набути досвід:

- з проведення ігор для дітей;
- з декламації віршованих та прозових творів;
- з проведення різноманітних свят;
- з акторської гри в дитячих виставах.

Форми перевірки та оцінювання знань і вмінь вихованців:

- відкриті заняття;
- участь у святкових виступах;
- участь у пізнавальних, розважальних, конкурсних програмах.

**Початковий рівень, другий рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
ВСТУП Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Безпека життєдіяльності. Бесіда «Що таке театр?» Специфіка театрального мистецтва, його особливості.	2	1	3
РОЗДІЛ 1. ВИРАЗНІСТЬ МОВИ	16	50	66
1. 1. Логіка мови. Інтонавання розділових знаків	1	2	3
1.2. Розвиток голосу. Розвиток голосового діапазону	4	8	12
1.3. Робота над віршованим твором. Вибір та підготовка віршів	2	4	6
1. 4. Робота над прозовим твором. Вибір та підготовка творів	2	7	9
1.5. Робота над дикцією.	2	10	12
1. 6. Темпоритм мови	2	4	6
1. 7. Тренаж фізичного самопочуття	1	2	3
1. 8. Поєднання словесних та фізичних дій	1	5	6
1.9. Акторські етюди (індивідуальні та групові етюди на розвиток фантазії та уяви)	1	8	9
РОЗДІЛ 2. СЦЕНІЧНИЙ РУХ	12	42	54
2. 1. Входження організму в тренувальний процес	3	9	12
2. 2. Пластика, акторський танець	2	10	12
2. 3. Виховання ритмічності	2	10	12
2. 4. Удосконалення статури та ходи. Вивчення техніки правильної ходи. Вивчення правильної статури. Дуже повільна ходьба. Правильні пози у положенні сидячи	2	4	6
2. 5. Розвиток виразно діючих рук	1	5	6
2. 6. Розвиток мовно-рухової та вокально-рухової координації	2	4	6
РОЗДІЛ 3. РОБОТА ЗІ СЦЕНІЧНИМ МАТЕРІАЛОМ	11	46	57
3. 1. Вибір вистави, читка, розподіл ролей, обговорення вистави	1	2	3

3. 2. Деталізація характеристик кожного персонажу	2	7	9
3. 3. Акторські вправи на створення образу персонажу вистави	1	8	9
3. 4. Створення партитури рухів та голосової партитури ролі	1	5	6
3. 5. Репетиція вистави	1	14	15
3. 6. Робота з художником. Виготовлення декорацій	1	2	3
3. 7. Підготовка костюмів і реквізиту. Прогонні репетиції	1	2	3
3. 8. Прогони в костюмах	1	2	3
3. 9. Генеральний прогін	1	2	3
3. 10. Здача вистави. Прем'єра	1	2	3
РОЗДІЛ 4. ТЕХНІКА СЦЕНІЧНИХ ПЕРЕНЕСЕНЬ	3	6	9
4. 1. Техніка сценічних перенесень	1	2	3
4. 2. Прийоми сценічної боротьби	1	2	3
4. 3. Робота з мікрофонами, їх перенесення та вибір позиції «під мікрофоном» на сцені	1	2	3
РОЗДІЛ 5. ІГРОВІ ПРОГРАМИ	4	14	18
5. 1. Види програм	1	2	3
5. 2. Методика проведення ігрової програми Підбір реквізиту, музичного супроводу	1	5	6
5. 3. Методика проведення пізнавальних та інтелектуальних програм. Підбір матеріалу, музичного супроводу	1	2	3
5. 4. Методика проведення ігрових програм для дітей різних вікових категорій	1	5	6
РОЗДІЛ 6. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ	2	4	6
ПІДСУМОК	1	2	3
РАЗОМ	51	165	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП (3 год.). Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Безпека життєдіяльності. Бесіда «Що таке театр?» Специфіка театрального мистецтва, його особливості.

РОЗДІЛ 1. ВИРАЗНІСТЬ МОВИ (66 год.)

1.1. Логіка мови (3 год.) .

Теоретична частина. Інтонавання розділових знаків.

Практична частина. Вправи: "Інтерв'ю", "Земля", "Багатоколінне кумкання"

1.2. Розвиток голосу(12 год.).

Теоретична частина. Розвиток голосового діапазону.

Практична частина. Вправи "Маляр", "Поверхи", "Літак", "Стрибок у воду", "Дзвони", "Аквалангіст", "Регістри". Розвиток сили звуку: вправи "Поверни квіти", "Незвичайний ринок", "Тиша", "Ліс заснув"

1.3. Робота над віршованим твором (6 год.).

Теоретична частина. Вибір та підготовка віршів.

Практична робота. Декламування віршованих творів.

1.4. Робота над прозовим твором (9 год.).

Теоретична частина. Вибір та підготовка творів.

Практична робота. Декламування прозових творів.

1. 5. Робота над дикцією(12 год.).

Теоретична частина. Тренування сонорних приголосних.

Практична частина. Вправи "Відповідай мені", "Мімоси".

Теоретична частина. Тренування голосних.

Практична частина. "Гра з дитиною", "Стрибуни".

Теоретична частина. Тренування приголосних.

Практична частина. "Підриваю", "Поїзд", "Бадмінтон", "Барабанщик", "Сопілка"

1. 6. Темпоритм мови (6 год.) .

Теоретична частина. Основні поняття темпоритму мови. Матеріал для артикуляційного тренінгу (скоромовки, тексти).

Практична частина. Вправи "Словник", "Три кола", "Ліплення слова", "Ліплення фрази", "Глобус", "Спринтер".

1.7. Тренаж фізичного самопочуття. (3 год.)

Теоретична частина. Етюди на запам'ятовування фізичного самопочуття.

Практична частина. Вправи "Вітер", "Холодно", "Спати хочеться" та ін.

1.8. Поєднання словесних та фізичних дій (9 год.)

Теоретична частина. Розподіл та правила чергування словесних та фізичних дій.

Практична частина. Практичні етюди на відпрацювання вмінь за темою.

1.9. Акторські етюди (індивідуальні та групові етюди на розвиток фантазії та уяви) (6 год.)

Теоретична частина. Окреслення сюжету етюд, правила гри.

Практична частина. Відтворення в імпровізаційній формі заданої теми.

РОЗДІЛ 2. СЦЕНІЧНИЙ РУХ (54 год.)

2.1. Вхідження організму в тренувальний процес (12год.).

Теоретична частина. Основи пантомімі. Розвиток гнучкості та рухливості тіла, зміцнення м'язів тулуба.

Практична частина. Вправи для загального розвитку, уваги та координації: "Ворона", "Декорація". Вправи на підлозі. Присідання, нахили, "Пружина", "Лава", "Синхронне плавання". Вправи на стільці: нахили, підйоми, прогини

2.2. Пластика, акторський танець (12 год.)

Теоретична частина. Основи пластичної виразності тіла.

Практична частина. Тренування тіла, акторської фантазії. Розвиток почуття рівноваги, правильний розподіл центру ваги. Усвідомлення себе в просторі. Виконання вправи по словесному завданню педагога.

2.3. Виховання ритмічності (12 год.)

Теоретична частина. Поняття про співвідношення довжини звуків. Вивчення техніки правильної ходи. Вивчення правильної статури. Дуже повільна ходьба. Правильні пози у положенні сидячи. Оплески та ходьба в ритмі оплесків.

Практична частина. Вправи : "Переключення швидкостей", "Відлуння", "Хвиля", "Плавці", "Змія", "Крила", "Пружина", "Муха", "Схопити - кинути", "Кігті".

2.4. Удосконалення статури та ходи (9 год.)

Теоретична частина. Вивчення техніки правильної ходи. Вивчення правильної статури.

Практична частина. Дуже повільна ходьба. Правильні пози у положенні сидячи.

2.5. Розвиток виразно діючих рук (12 год.)

Теоретична частина. Виразні рухи рук актора – зміст сценічного образу. Розвиток пластики рук. Виразальні можливості рук.

Практична частина. Вправи «Хвиля», «Плавці», «Змія», «Крила», «Пружина», «Муха», «Схопити-кинути», «Кігті». Прості етюди, які складаються з двох дрібних дій та нагадують вправи з уявними предметами.

2.6. Розвиток мовно-рухової та вокально-рухової координації (12 год.)

Теоретична частина. Поняття «почуття руху», координація рухів та музики.

Практична частина. Вправи «Із усім світом», «Дніпро-ріка». Вправи-ланцюжки рухів руками різного характеру: з ходьбою в різному темпі в поєднанні з виконанням тексту, пісні. Вправи під музику зі зміною характеру руху; передача предметів один одному зі зміною ритму музичного супроводу. Вправи з часом ускладнюються.

РОЗДІЛ 3. РОБОТА ЗІ СЦЕНІЧНИМ МАТЕРІАЛОМ (57 год.)

3.1. Вибір вистави, читка, розподіл ролей, обговорення вистави (3 год.)

Теоретична робота. Основний план роботи над виставою, пояснення призначення на роль кожного вихованця.

Практична частина. Читка вистави, обговорення, визначення ідеї, композиційний аналіз п'єси.

3.2. Деталізація характеристик кожного персонажу (9 год.)

Теоретична робота. Створення письмового опису персонажу.

Практична частина. Обговорення характеру персонажу, його взаємодії з іншими героями вистави, емоційна композиція ролі.

3.3. Акторські вправи на створення образу персонажу вистави (9 год.)

Теоретична робота. Вчитування тексту. Наголоси, правильна вимова, емоційні паузи.

Практична частина. Будування словесної емоційної партитури ролі.

3.4. Створення партитури рухів та голосової партитури ролі (6 год.)

Теоретична робота. Обговорення персонажу та його взаємодії з іншими.

Практична частина. Акторські етюди на створення «психологічного жесту» для кожної ролі, будування мізансцен, парна та групова взаємодія персонажів в епізоді вистави.

3.5. Репетиції вистави (15 год.)

Теоретична робота. Планування репетиції. Узгодження усіх складових вистави (світло, звук, декорації, костюми, реквізит).

Практична частина. Репетиції вистави згідно з планом від епізодів до генеральних прогонів.

3.6. Робота з художником (3 год.)

Теоретична робота. Знайомство з професіями, задіяними в театральній сфері: художник-оформлювач.

Практична частина. Виготовлення декорацій та реквізиту.

3.7. Підготовка костюмів і реквізиту (3 год.)

Теоретична робота. Знайомство з професіями, задіяними в театральній сфері: костюмер.

Практична частина. Підбір костюмів до образу персонажа вистави.

3.8. Прогони в костюмах (3 год.)

Теоретична робота. Сценічна дія в театральних костюмах.

Практична частина. Сценічна рух в театральних костюмах.

3.9. Генеральний прогін (3 год.)

Теоретична робота. Значення театального прогону в успішній постановці вистави.

Практична частина. Генеральний прогін вистави.

3.10. Здача вистави. Прем'єра (3 год.)

Теоретична робота. Прем'єра вистави.

Практична частина. Перший показ вистави глядачеві.

РОЗДІЛ 4. ТЕХНІКА СЦЕНІЧНИХ ПЕРЕНЕСЕНЬ (9 год.)

4. 1. Техніка сценічних перенесень(3год.).

Теоретична робота. Сценічні перенесення.

Практична частина. Вправи: «Перенесення реквізиту під час вистави », «Скринька в русі», «Свічки на колонах», «Перенесення на руках»

4. 2. Прийоми сценічної боротьби(3год.).

Теоретична робота. Ознайомлення з прийомами сценічної боротьби. Захоплення за горло та кидок через себе. Удар ногою в живіт із положення лежачи на спині. Удар палицею по голові та захист кидком через плече.

Практична частина. Вправи: «Сценічний ляпас», «Сценічна погроза», «Несподіваний напад».

4. 3. Робота з мікрофонами, їх перенесення та вибір позиції «під мікрофоном» на сцені (3год.)

Теоретична робота. Робота з мікрофонами, їх перенесення та вибір позиції «під мікрофоном» на сцені.

Практична частина. Етюди «Ведучий заходу», «Сценічні виступи», «Декламаційний монтаж».

РОЗДІЛ 5. ІГРОВІ ПРОГРАМИ (18 год.)

5. 1. Види програм (3 год.)

Теоретична робота. Ознайомлення з видами програм: ігрові, розважальні, пізнавальні, інтерактивні програми, флешмоби.

Практична частина. Постановка програм різних видів для різновікових категорій.

5. 2. Методика проведення ігрової програми (3 год.)

Теоретична робота. Методика проведення ігрової програми . Підбір реквізиту, музичного супроводу.

Практична частина. Вправи : «Рухливі ігри», «Застільні ігри».

5. 3. Методика проведення пізнавальних та інтелектуальних програм (6 год.)

Теоретична робота. Методика проведення пізнавальних та інтелектуальних програм . Підбір реквізиту, музичного супроводу.

Практична частина. Пізнавальні міні програми: «Люби і знай свій рідний край», «У барвистому колі народної творчості». Інтелектуальні програми «Вундер-чадо», «Найрозумніший».

5.4. Методика проведення ігрових програм для дітей різних вікових категорій (6 год.)

Теоретична робота. Методика проведення ігрових програм для дітей різних вікових категорій. Підбір реквізиту, музичного супроводу.

Практична частина. Конкурсно-розважальні програми: «Полтавські мандри», «Сорочинський ярмарок», «Шалені фанати», «Ми такі молоді».

РОЗДІЛ 6. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ (6 год.)

Теоретична робота. Розповідь про Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. М.В. Гоголя та Полтавський академічний обласний театр ляльок.

Практична частина. Зустрічі з акторами, працівниками сцени.

ПІДСУМОК (3 год.)

Конкурс "Мить натхнення" (гуртківці готують уривки з улюблених п'єс, використовуючи вміння та навички, набуті під час навчання).

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- правила побудови зв'язних висловлювань з урахуванням ситуації; спілкування та визначеною роллю;
- вправи на тренування сценічної мови, уваги, уяви;
- правила поведінки в театрі;
- компоненти вистави;
- вимоги до ведучого;
- види та композиції ігрових програм.

Вихованці мають вміти:

- показувати одиночні та парні етюди;
- виконувати певні сценічні ролі;
- володіти трьома рівнями уваги;
- вміти швидко зібратися та зосереджуватися;
- виконувати голосову "розминку";
- вміти вірно вимовляти скоромовки;
- працювати у запропонованих обставинах;
- працювати з мікрофоном.

Вихованці мають набути досвід:

- з проведення програм різних видів;
- з проведення різноманітних свят;
- з акторської гри в дитячих виставах.

Форми перевірки та оцінювання знань і вмінь вихованців:

- участь у конкурсах різного рівня;
- участь у святкових програмах;
- ведення пізнавальних, розважальних, конкурсних програм.

**Основний рівень, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
ВСТУП Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Безпека життєдіяльності. Бесіда про театр.	2	1	3
РОЗДІЛ 1. АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ	18	81	99
1. 1. Органічна сценічна увага	6	12	18
1.2. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань	3	18	21
1.3. Оволодіння елементами сценічної дії, розвитку запам'ятовування фізичних дій, дія з уявними предметами	3	21	24
1.4. Дія в умовах вимислу, подолання обставин	3	15	18
1.5. Робота над етюдом	3	18	21
РОЗДІЛ 2. СЦЕНІЧНА МОВА	6	27	33
2.1. Гімнастика обличчя		3	3
2.2. Розвиток дихання	1	2	3
2.3. Розвиток вільного звучання	1	2	3
2.4. Розвиток голосу	3	3	6
2.5. Робота над дикцією	3	9	12
2.6. Орфоепія	1	2	3
2.7. Робота над віршованим твором	1	2	3
РОЗДІЛ 3. ІГРОВІ ПРОГРАМИ	9	63	72
3.1. Ігрові програми для дітей різних вікових категорій.	3	24	27
3.2. Гра – як система взаємодії у сценічному дійстві	3	15	18
3.3. Особливості проведення музичних ігор	3	6	9
3.4. Народні ігри та забави	3	3	6
3.5. Театралізація ігрового дійства	3	9	12
РОЗДІЛ 4. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ		6	6
ПІДСУМОК	1	2	3
РАЗОМ	36	180	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП (3 год.)

Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Організаційні питання. Правила поведінки. Безпека життєдіяльності. Бесіда про театр.

РОЗДІЛ 1. АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ (99 год.)

1.1. Органічна сценічна увага (18 год.)

Теоретична частина. Оволодіння основними елементами уваги. Управління своєю увагою до предмета, до партнера.

Практична частина. Вправи на загальну увагу. Розвиток зорового сприйняття – вправи «Дзеркало», «Сповільнений рух», «Тінь» та ін. Розвиток творчих слухових сприймань – вправи «Трансформатор», «Бум», «Пеленгатор» та ін.

1.2. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань (21 год.)

Теоретична частина. М'язова мобільність. Координація рухів, управління м'язами. Уміння знімати м'язову скутість.

Практична частина. Вправи на зняття м'язової напруги. Підпорядкування роботи м'язів своїй волі.

1.3. Оволодіння елементами сценічної дії, розвитку запам'ятовування фізичних дій, дія з уявними предметами (24 год.)

Теоретична частина. Налаштовування до дії, вправи на звільнення м'язів, увагу та уяву.

Практична частина. Вправи на пам'ять фізичних дій, емоційну пам'ять. Дія з уявними предметами. Тренаж фізичного самопочуття.

Вправи на запам'ятовування фізичного самопочуття: «Вітер», «Холодно», «Спати хочеться» та інші.

1.4. Дія в умовах вимислу, подолання обставин (18 год.)

Теоретична частина. Засвоєння запропонованих обставин. Зв'язок запропонованих обставин з поведінкою актора. Подолання обставин.

Практична частина. Магічне «Як би...», дія за обставин «Як би...». Виправдання поз. Виправдання місця дії. Виправдання рухів. Індивідуальні та групові вправи на розвиток фантазії та уяви.

1.5. Робота над етюдом (21 год.)

Теоретична частина. Основні засоби виховання актора. Мета та завдання етюдів. Складові етюду: думка, подія, дія, обставини, імпровізаційне самовідчуття.

Практична частина. Індивідуальні та колективні етюди на дію з уявними предметами. Етюди-характеристики тварин, природних явищ.

РОЗДІЛ 2. СЦЕНІЧНА МОВА (33 год.)

2.1. Гімнастика обличчя (3 год.)

Теоретична частина. Як правильно проводити гімнастику обличчя.

Практична частина. Тренування нижньої щелепи. Тренування губних м'язів. Тренування м'язів язика.

2.2. Розвиток дихання (3 год.)

Теоретична частина. Комбіноване дихання. Різноманітна сила видиху. Скорочення вдиху та подовження видиху.

Практична частина. Розвиток фонаційного руху. Вправи «Спати хочеться», «Свічка», «М'яч», «Лісоруб».

2.3. Розвиток вільного звучання (3 год.)

Теоретична частина. Мовний апарат та його тренування.

Практична частина. Вправи «Стогін», «Скиглення», «Мукання», «Липа шелестить», «Насос», «Дзвонять у дзвони», «Колискова».

2.4. Розвиток голосу (6 год.)

Теоретична частина. Утворення голосу та гігієна голосу. Постановка голосу та його природні дані.

Практична частина. Вправи на «зібраність» звуку: «Гудок», «Рупор», «Відлуння».

2.5. Робота над дикцією (12 год.)

Теоретична частина. Чіткість дикції. Сценічне звучання голосних та приголосних. Робота над дикцією з використанням чистомовок та скоромовок. Бесіда «К.С. Станіславський про мову актора на сцені».

Практична частина. Вправи на тренування голосних звуків А – Я, О – Є, У – И, Е – Є. Робота над йотованими голосними. Вправи на тренування звуків Б – П, В – Ф, Д – Т, Дь – Ть, З – С, Ц, Ж – Ш, К – Г, Г – Х, М – Н, Р – Рь, Л – Ль, Ч – Ш. Робота над чіткістю дикції на матеріалі чистомовок та скоромовок.

2.6. Орфоепія (3 год.)

Теоретична частина. Норми літературної вимови, вступний курс.

Практична частина. Вправи на правильну вимову: наголошені та ненаголошені голосні, різноманітні сполучення приголосних.

2.7. Робота над віршованим твором (3 год.)

Теоретична частина. Вибір літературного матеріалу.

Практична частина. Підготовка та робота з читцями, привітальною групою.

РОЗДІЛ 3. ІГРОВІ ПРОГРАМИ. (72 год.)

3.1. Ігрові програми для дітей різних вікових категорій. (27 год.)

Теоретична частина. Ігрові програми для дітей різних вікових категорій.

Підбір рухливих ігор для дітей різних вікових категорій. Підбір та аналіз ігрового реквізиту. Особливості музичного супроводу ігрових програм.

Практична частина. Ігри для молодшого шкільного віку: «Пазли», «Зміна швидкостей», «Попади в сачок». Ігри для середнього шкільного віку: «Перегони», «Естафети», «Змійка» «Велопробіг». Ігри для дітей старшого шкільного віку: «Інтернет-павутиння», «Пазли Євробачення», «Асоціативний ряд», «Квартали-райони», «Музична вітальня», «Телеміст», «Пряма мова», «Перекладачі».

3.2. Гра – як система взаємодії у сценічному дійстві. (18 год.)

Теоретична частина. Гра – як система взаємодії у сценічному дійстві.

Практична частина. Етюди «Зрозумій мене без слів», «Давай товаришувати». Вправи - імпровізації. Ігри на просценіумі.

3.3. Особливості проведення музичних ігор (9 год.)

Теоретична частина. Особливості проведення музичних ігор. Використання музичного репертуару сучасного шоу-бізнесу.

Практична частина. Музичні ігри Наталії Мієдінової. Розучування музичних ігор «Робимо зарядку», «Давайте привітаємося», «Синій трактор», «Наші руки круть-круть» та інші.

3.4. Народні ігри та забави. (6 год.)

Теоретична частина. Народні ігри та забави. Ігри Полтавського краю.

Практична частина. Вивчення народних ігор «Коза», «Панас», «Гори-дуб», «Золоті ворота», «Переглядки», «Муха», «Схопити-кинути», «Хустинка» та інші.

3.5. Театралізація ігрового дійства (12 год.)

Теоретична частина. Театралізація ігрового дійства. Поняття «почуття руху», координація рухів та музики.

Практична частина. Вправи «Із усім світом», «Дніпро-ріка». Вправи під музику зі зміною характеру руху; передача предметів один одному зі зміною ритму музичного супроводу. Вправи з часом ускладнюються.

РОЗДІЛ 4. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ (6 год.)

Теоретична робота. Розповідь про Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. М.В. Гоголя та Полтавський академічний обласний театр ляльок.

Практична частина. Зустрічі з акторами, працівниками сцени.

ПІДСУМОК (3 год.)

Конкурс "Мить натхнення" (гуртківці готують уривки з улюблених вистав, використовуючи вміння та навички, набуті під час навчання).

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- правила побудови зв'язних висловлювань з урахуванням ситуації спілкування та визначеною роллю;
- вправи на тренування сценічної мови, уваги, уяви;
- правила поведінки в театрі;
- компоненти вистави;
- вимоги до ведучого;
- види та композиції ігрових програм.

Вихованці мають вміти:

- показувати одиночні та парні етюди;
- виконувати певні сценічні ролі;
- володіти трьома рівнями уваги;
- вміти швидко зібратися та зосереджуватися;
- виконувати голосову "розминку";
- вміти вірно вимовляти скоромовки;
- працювати у запропонованих обставинах;
- працювати з мікрофоном.

Вихованці мають набути досвід:

- з проведення програм різних видів;
- з проведення різноманітних свят;
- з акторської гри в дитячих виставах.

Форми перевірки та оцінювання знань і вмінь вихованців:

- участь у конкурсах різного рівня;
- участь у святкових програмах;
- ведення пізнавальних, розважальних, конкурсних програм.

**Основний рівень, другий рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
ВСТУП Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Гра – гарант дитинства. Акторське мистецтво як вид художньої творчості. Безпека життєдіяльності.	2	1	3
РОЗДІЛ 1. ІГРОТЕХНІК – ВЕДУЧИЙ ІГРОВОЇ ПРОГРАМИ	23	73	96
1.1. Композиція ігрових програм. Роль ведучого в ігровій програмі	2	4	6
1.2. Спілкування ведучого ігрової програми з глядачами	5	10	15
1.3. Розвиток відчуття взаємодії	1	2	3
1.4. Темпоритм дії	2	4	6
1.5. Ігротехнік – ведучий заходу	4	17	21
1.6. Організація змістовного дозвілля	2	7	9
1.7. Розмаїття ігор для дітей різних вікових категорій	7	20	27
1.8. Робота з підримки діючого репертуару		9	9
РОЗДІЛ 2. СЦЕНІЧНА МОВА	12	48	60
2.1. Мовний апарат та його тренування	2	7	9
2.2. Техніка дихання та постановка голосового апарату	2	7	9
2.3. Робота над дикцією	2	7	9
2.4. Літературна вимова	2	7	9
2.5. Логіка мови	2	7	9
2.6. Темпоритм мови	2	7	9
2.7. Читання віршованого та прозового твору		6	6
РОЗДІЛ 3. СЦЕНІЧНИЙ РУХ	8	37	45
3.1. Пластичний тренаж актора	3	12	15
3.2. Пластика тварин	1	5	6
3.3. Сценічне падіння	1	5	6
3.4. Техніка сценічних перенесень	1	5	6
3.5. Прийоми сценічної боротьби	1	5	6
3.6. Сценічна поведінка	1	5	6
РОЗДІЛ 4. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ		9	9
ПІДСУМОК	1	2	3
Разом	46	170	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП (3 год.)

Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Історія сучасної акторської етики. Акторське мистецтво як вид художньої творчості. Безпека життєдіяльності.

РОЗДІЛ 1. ВЕДУЧИЙ МАСОВОГО ЗАХОДУ (97 год.)

1.1. Композиція ігрових програм. Роль ведучого в ігровій програмі (6 год.)

Теоретична частина. Особливості побудови ігрових програм різних жанрів. Роль ведучого в ігровій програмі. Характер, мовна досконалість ведучого. Вимоги до ведучого.

Практична частина. Відпрацювання фрагментів ведення ігрових програм. Дотримання

1.2. Спілкування ведучого ігрової програми з глядачами (15 год.)

Теоретична частина. Поняття «ігрова взаємодія». Взаємодія з глядачами – основний вид ігрової дії.

Практична частина. Взаємодія з партнером. Етюди на органічне мовлення: «Вибори партнера», «Звукоізоляційне скло», «Птахолови». Етюди на спілкування з імпровізацією тексту.

1.3. Розвиток відчуття взаємодії (3 год.)

Теоретична частина. Поняття «взаємодія з глядачем».

Практична частина. Вправи та етюди на розвиток елементів характеристики: «Товстий та тонкий», «Від 5 до 90».

1.4. Темпоритм дії (6 год.)

Теоретична частина. Розвиток відчуття темпоритму. Від темпоритму до почуття. Від почуття – до темпоритму.

Практична частина. Елементи втілення: темпоритм дії при проведенні ігрових програм різних жанрів. Вправи «Зліва-направо», «Каруселі», «Золоті ворота», «Діло майстра величає», «Перегони», «Продовж речення», «Квач», «Райони-квартали».

1.5. Ігротехнік – ведучий заходу (21 год.)

Теоретична частина. Ведення ігрових програм різних жанрів.

Практична частина. Проведення шоу - , розважальних, ігрових, пізнавальних програм для вихованців Палацу та школярів міста.

1.6. Організація змістовного дозвілля (9 год.)

Теоретична частина. Організація змістовного дозвілля дітей різних вікових категорій. Святкові програми. Тематичні заходи. Програми під час канікул.

Практична частина. Свято гри «Весела ігроманія». Конкурс ведучих-ігровиків.

1.7. Розмаїття ігор для дітей різних вікових категорій (27 год.)

Теоретична частина. Розмаїття ігор для дітей різних вікових категорій. Втілення етюдів, інсценівок, мінівистав у ігрові програми. Музичний супровід.

Практична частина. Розучування народних, спортивних, рухливих, творчих, рольових, розважальних, інтелектуальних, музичних, літературних, пізнавальних і т.д. Підготовка костюмів , реквізиту, інвентарю. Прогонні репетиції.

1.8. Робота з підтримки діючого репертуару (9 год.)

Теоретична частина. Втілення ігрових моментів, етюдів, інсценівок в ігрові програми. Підготовка костюмів, реквізиту, інвентарю. Репетиційний період.
Практична частина. Підготовка костюмів і реквізиту. Прогонні репетиції.

РОЗДІЛ 2. СЦЕНІЧНА МОВА (21 год.)

2.1. Мовний апарат та його тренування (9 год.)

Теоретична частина. Значення тренування мовного апарату.

Практична частина. Тренування нижньої щелепи, губних м'язів, м'язів язика. Тренування м'язів обличчя.

2.2. Техніка дихання та постановка голосового апарату (9 год.)

Теоретична частина. Виховання навичок змішаного діафрагмального дихання, уміння керувати своїм диханням.

Практична частина. Вправи на дихання, комбіноване дихання. Вправи на розвиток діапазону голосового апарату: «Муляр», «Поверхи», «Літак», «Стрибок у воду», «Дзвони», «Аквалангіст», «Регістри». Вправи на розвиток сили звуку: «Поверни квіти», «Незвичайний скрип», «Тиша», «Ліс заснув».

2.3. Робота над дикцією (9 год.)

Теоретична частина. Робота над якістю звучання. Постановка артикуляційного апарату. Виявлення мовних недоліків.

Практична частина. Тренування сонорних приголосних: «Відповідай мені», «Мімоси». Тренування голосних: «Гра з дитиною», «Стрибун». Тренування приголосних: «Підриваю», «Поїзд», «Бадмінтон», «Сопілка». Робота над чистомовками та скоромовками.

2.4. Літературна вимова (9 год.)

Теоретична частина. Літературна вимова та її відмінність від побутової вимови.

Практична частина. Правила вимови голосних звуків. Вимова приголосних. Правильний наголос. Оволодіння літературними нормами 191 вимови як обов'язкова умова сценічної мови. Літературні жанри та їх використання у вправах з культури вимови.

2.5. Логіка мови (9 год.)

Теоретична частина. Значення наголосу в логіці мови.

Практична частина. Інтонація та інтонування розділових знаків. Вправи «Доб'юся відповіді», «Земля» «Багатоколінне кумкання». Логічні та психологічні паузи, вправи.

2.6. Темпоритм мови (9 год.)

Теоретична частина. Гармонійне поєднання фізичної та мовної дії.

Практична частина. Вправи «Словник», «Три кола», «Ліплення слова», «Ліплення фрази», «Глобус», «Спринтер».

2.7. Читання віршованого та прозового твору (6 год.)

Теоретична частина. Знайомство з різними жанрами літературних творів, підбір репертуару для художнього читання.

Практична частина. Робота над прозовим та віршованим твором. Виразність декламування: паузи, чіткість вимови, вираження емоційності. Конкурс декламаторів.

РОЗДІЛ 3. СЦЕНІЧНИЙ РУХ (48 год.)

3.1. Пластичний тренаж актора (15 год.)

Теоретична частина. Поняття «пластичний тренаж», основна його мета.

Практична частина. Вправи на розвиток психофізичних якостей: м'язову свободу, увагу, пам'ять, спритність, витривалість, швидкість, реакцію, волю, активність, контроль за рухами, ритмічність.

3.2. Пластика тварин (9 год.)

Теоретична частина. Спостереження за тваринами, їхніми рухами, манерою поведінки.

Практична частина. Перенесення руху та манери поведінки тварин на пластику свого тіла. Вимоги: не копіювати зовнішній пластичний малюнок, а спробувати через пластику рухів передати внутрішній зміст (характер, думки, настрої).

3.3. Сценічне падіння (6 год.)

Теоретична частина. Два основних біомеханічних принципи падіння.

Практична частина. Падіння «вперед зігнувшись», «закручуючись», «вперед через голову», «назад на спину».

3.4. Техніка сценічних перенесень (6 год.)

Теоретична частина. Поняття про етюди сценічних перенесень.

Практична частина. Вправи «Семеро несуть одного», «П'ятеро несуть одного», «Перенесення на руках».

3.5. Прийоми сценічної боротьби (6 год.)

Теоретична частина. Чіткість, виразність, показ дій боротьби. Види рухових вправ боротьби.

Практична частина. Сценічний ляпас (розмах, удар, зупинка, озвучування, сприйняття або реакція на ляпас). Сценічний ляпас у парному виконанні. Різні види ударів: пляшкою, ножем, кулаком, ногою з різних положень, палкою – прямі, збоку, знизу. Захист, удар у відповідь, підніжки, роззброєння.

3.6. Сценічна поведінка (6 год.)

Теоретична частина. Значення вивчення побуту та етикету історичних епох для актора.

Практична частина. Вміння користуватися історичним костюмом, окремими його частинами (плащ, циліндр, капелюх, сукні), а також предметами (віялом, шпагою, тростиною). Правила та манера поведінки людей певної епохи.

РОЗДІЛ 4. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ (6 год.)

Теоретична робота. Розповідь про Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. М.В. Гоголя та Полтавський академічний обласний театр ляльок.

Практична частина. Зустрічі з акторами, працівниками сцени.

ПІДСУМОК (3 год.)

Конкурс "Мить натхнення" (гуртківці готують уривки з улюблених вистав, використовуючи вміння та навички, набуті під час навчання).

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- правила побудови зв'язних висловлювань з урахуванням ситуації спілкування та визначеною роллю;
- вправи на тренування сценічної мови, уваги, уяви;
- правила поведінки в театрі;
- компоненти вистави;
- вимоги до ведучого;
- види та композиції ігрових програм.

Вихованці мають вміти:

- показувати одиночні та парні етюди;
- виконувати певні сценічні ролі;
- володіти трьома рівнями уваги;
- вміти швидко зібратися та зосереджуватися;
- виконувати голосову "розминку";
- вміти вірно вимовляти скоромовки;
- працювати у запропонованих обставинах;
- працювати з мікрофоном.

Вихованці мають набути досвід:

- з проведення програм різних видів;
- з проведення різноманітних свят;
- з акторської гри в новорічних виставах.

Форми перевірки та оцінювання знань і вмінь вихованців:

- участь у конкурсах різного рівня;
- участь у святкових заходах;
- ведення пізнавальних, розважальних, конкурсних програм.

**Основний рівень, третій рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
ВСТУП Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Гра – гарант дитинства. Акторське мистецтво як вид художньої творчості. Безпека життєдіяльності.	2	1	3
РОЗДІЛ 1. ІГРОТЕХНІК – ВЕДУЧИЙ ІГРОВОЇ ПРОГРАМИ	17	49	66
1.1. Композиція ігрових програм. Роль ведучого в ігровій програмі	2	10	12
1.2. Спілкування ведучого ігрової програми з глядачами	2	10	12
1.3. Розвиток відчуття взаємодії	2	10	12
1.4. Темпоритм дії	2	7	9
1.5. Ігротехнік – ведучий заходу	6	6	12
1.6. Організація змістовного дозвілля	3	6	9
РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ ОБРАЗУ. ТЕАТРАЛЬНА УМОВНІСТЬ	16	53	69
2.1. Акторські вправи з використанням театральної стилізації різних епох	2	10	12
2.2. Пантоміма. Стилiзація руху. Поняття «комедії дель'арте»	2	10	12
2.3. Маска як створення образу персонажа. Основні маски – образи «комедії дель'арте». Етюди на створення певної маски	2	7	9
2.4. Алгорія як вид акторського образу. Етюди на створення алегоричних персонажів	2	7	9
2.5. Робота з уявним простором. Етюдна робота. Тіло актора як інструмент, матеріал та творець уявного простору	2	10	12
2.6. Метод «ідентифікації». Етюди на задану тему	2	7	9
2.7. Історія театру	4	2	6

РОЗДІЛ 3. РОБОТА ЗІ СЦЕНІЧНИМ МАТЕРІАЛОМ	14	55	69
3.1. Вибір сценарію для пластичної вистави, розподіл ролей, обговорення	2	4	6
3.2. Створення образу за методом «поза-жест-рух». Емоційне забарвлення кожного жесту в залежності від характеру персонажа	2	10	12
3.3. Акторські вправи на створення атмосфери ролі, епізоду, вистави	3	12	15
3.4. Створення пластичної та голосової партитури вистави	2	4	6
3.5. Репетиції вистави	5	25	30
РОЗДІЛ 4. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ		6	6
ПІДСУМОК	1	2	3
Разом	46	170	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП (3 год.) Мета, завдання і зміст роботи гуртка. Гра – гарант дитинства. Акторське мистецтво як вид художньої творчості. Безпека життєдіяльності.

РОЗДІЛ 1. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. (66 год.)

1.1. Композиція ігрових програм. Роль ведучого в ігровій програмі (12 год.)

Теоретична частина. Особливості побудови ігрових програм різних жанрів. Роль ведучого в ігровій програмі. Характер, мовна досконалість ведучого. Вимоги до ведучого.

Практична частина. Відпрацювання фрагментів ведення ігрових програм. Дотримання

1.2. Спілкування ведучого ігрової програми з глядачами (12 год.)

Теоретична частина. Поняття «ігрова взаємодія». Взаємодія з глядачами – основний вид ігрової дії.

Практична частина. Взаємодія з партнером. Етюди на органічне мовлення: «Вибори партнера», «Звукоізоляційне скло», «Птахолови». Етюди на спілкування з імпровізацією тексту.

1.3. Розвиток відчуття взаємодії (12 год.)

Теоретична частина. Поняття «взаємодія з глядачем».

Практична частина. Вправи та етюди на розвиток елементів характеристики: «Товстий та тонкий», «Від 5 до 90».

1.4. Темпоритм дії (9 год.)

Теоретична частина. Розвиток відчуття темпоритму. Від темпоритму до почуття. Від почуття – до темпоритму.

Практична частина. Елементи втілення: темпоритм дії при проведенні ігрових програм різних жанрів. Вправи «Зліва-направо», «Каруселі», «Золоті ворота», «Діло майстра величає», «Перегони», «Продовж речення», «Квач», «Райони-квартали».

1.5. Ігротехнік – ведучий заходу (12 год.)

Теоретична частина. Ведення ігрових програм різних жанрів.

Практична частина. Проведення шоу - , розважальних, ігрових, пізнавальних програм для вихованців Палацу та школярів міста.

1.6. Організація змістовного дозвілля (9 год.)

Теоретична частина. Організація змістовного дозвілля дітей різних вікових категорій. Святкові програми. Тематичні заходи. Програми під час канікул.

Практична частина. Свято гри «Весела ігроманія». Конкурс ведучих-ігровиків.

РОЗДІЛ 2. СТВОРЕННЯ ОБРАЗУ. ТЕАТРАЛЬНА УМОВНІСТЬ (69 год.)

2.1. Акторські вправи з використанням театральної стилізації різних епох (12 год.)

Теоретична частина. Основні стилі театральної умовності.

Практична частина. Етюди на створення стилізованих пластичних образів.

2.2. Пантоміма. Стилзація руху. Поняття «комедії дель'арте» (12 год.)

Теоретична частина. Основні поняття «комедії дель'арте». Маски «комедії дель'арте».

Практична частина. Пластична імпровізація в стилі театру масок. Підготовчі вправи. Відпрацювання.

2.3. Маска як створення образу персонажа. Основні маски – образи «комедії дель'арте». Етюди на створення певної маски (9 год.)

Теоретична частина. Аналіз форми та характеру маски «комедії дель'арте».

Практична частина. Етюди на створення образу-маски. Вправи для розвитку образної фантазії.

2.4. Алегорія як вид акторського образу. Етюди на створення алегоричних персонажів (9 год.)

Теоретична частина. Поняття алегорії. Аналогії алегоричних образів у драматургії та літературі.

Практична частина. Етюди на створення алегоричних образів.

2.5. Робота з уявним простором. Етюдна робота. Тіло актора як інструмент, матеріал та творець уявного простору (12 год.)

Теоретична частина. Поняття методу Е. Декру «актор-творець». Принципи використання можливостей тіла актора для створення образу персонажа та створення театрального простору.

Практична частина. Створення етюдної форми з використанням темпоритму.

2.6. Метод «ідентифікації». Етюди на задану тему (9 год.)

Теоретична частина. Поняття «ідентифікації» Е. Декру.

Практична частина. Робота над створенням образів як живої, так і неживої природи, етюди за методом «метаморфози».

2.7. Історія театру (6 год.)

Теоретична частина. Історія світового театру. Доба бароко. Українське бароко та шкільна драма XVII–XVIII ст.

РОЗДІЛ 3. РОБОТА ЗІ СЦЕНІЧНИМ МАТЕРІАЛОМ (69 год.)

3.1. Вибір сценарію для пластичної вистави, розподіл ролей, обговорення (6 год.)

Теоретична частина. Основний план роботи над сценарієм, пояснення призначення на роль кожного вихованця.

Практична частина. Обговорення, визначення ідеї, композиційний аналіз сценарію.

3.2. Деталізація характеристик кожного персонажа (9 год.)

Теоретична частина. Створення письмового опису персонажу. Опис образу-маски.

Практична частина. Створення пластичної форми образу, пошук поз та жестів, притаманних характеру персонажа. Обговорення характеру персонажа, його взаємодія з іншими героями, емоційна композиція ролі.

3.3. Створення образу за методом «поза-жест-рух». Емоційне забарвлення кожного жесту в залежності від характеру персонажа (9 год.)

Теоретична частина. Створення індивідуального сценарію акторської дії.

Практична частина. Відпрацювання пластичної емоційної партитури ролі.

3.4. Акторські вправи на створення атмосфери ролі, епізоду, вистави (12 год.)

Теоретична частина. Обговорення персонажу та його взаємодії з іншими.

Практична частина. Створення мізансцен, парна та групова взаємодія персонажів в епізоді вистави.

3.5. Створення пластичної та голосової партитури вистави (6 год.)

Теоретична частина. Запис пластичної та голосової партитури.

Практична частина. Послідовне виконання ролей у виставі відповідно до партитури.

3.6. Репетиції вистави (21 год.)

Теоретична частина. Планування репетиції. Узгодження всіх складових вистави (світло, звук, декорації, костюми, реквізит).

Практична частина. Репетиції вистави згідно з планом від епізодів до генеральних прогонів.

РОЗДІЛ 4. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ (6 год.)

Теоретична робота. Розповідь про Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. М.В. Гоголя та Полтавський академічний обласний театр ляльок.

Практична частина. Зустрічі з акторами, працівниками сцени.

ПІДСУМОК (3 год.)

Конкурс "Мить натхнення" (*гуртківці готують уривки з улюблених вистав, використовуючи вміння та навички, набуті під час навчання*).

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- ігри за принципом віку учасників;
- методика проведення рухливих ігор;
- мотивацію гри та позитивний її вплив на людину;
- етюдні композиції на вибрану або запропоновану тему;
- поняття «швидкість», «темп» та «ритм»;
- поняття «виразність мови»;
- процес роботи над роллю та виставою;
- значення чіткості дикції в мистецтві актора;
- як утворюється голос, закони гігієни голосу.

Вихованці мають вміти:

- розробляти сценарії ігор різних жанрів;
- робити оцінку ігрового майданчику ігрової анімації, технічних засобів та реквізиту;
- способи впливу на аудиторію за допомогою мови, жестів, міміки;
- працювати над роллю;
- вміти керувати своїм диханням у процесі мовлення;
- володіти комплексом вправ на тренування правильного звукоутворення;
- координувати свої рухи, управляти м'язами.

Вихованці мають набути досвід:

- ведення програм різного спрямування;
- ведення свят та урочистих заходів;
- спілкування вільно з глядачем;
- гри на сцені запропонованих ролей.

Форми перевірки та оцінювання знань і вмінь вихованців:

- відкриті заняття;
- участь у конкурсах міського, обласного, всеукраїнського, міжнародного рівнів;
- участь у святкових заходах;
- ведення пізнавальних, розважальних, конкурсних програм;
- участь у творчому конкурсі «Зоряний калейдоскоп».

**Основний рівень, четвертий рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
ВСТУП Ознайомлення з планом роботи на рік. Правила поведінки в колективі, навчальному закладі. Вирішення організаційних питань. Безпека життєдіяльності.	2	1	3
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	8	16	24
1. 1. Сутність організації відпочинку, дозвілля і розваг	1	2	3
1. 2. Механізм реалізації анімаційних програм	2	4	6
1. 3. Організація ігрової та спортивної анімації	2	4	6
1. 4. Музична та танцювальна анімація	3	6	9
РОЗДІЛ 2. АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ	17	73	90
2.1. Зміна ставлення до предмета, місця дії, факту, партнера	2	4	6
2.2. Сценічне спілкування	5	10	15
2.3. Розвиток відчуття форми	1	2	3
2.4. Темпоритм дії	2	4	6
2.5. Мізансцена – мова вистави	4	17	21
2.6. Робота над драматургічним матеріалом	2	7	9
2.7. Робота над виставою	1	20	21
2.8. Робота з підримки діючого репертуару		9	9
РОЗДІЛ 3. МІСЦЕ АКТОРА В МИСТЕЦТВІ ТЕАТРУ	4	19	24
3. 1. Органічна сценічна увага	1	2	3
3. 2. Сценічна дія	-	2	3
3. 3. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань	1	5	6
3.4 Дія в умовах вимислу, подолання обставин	1	5	6
3.5. Робота над етюдом	1	5	6
РОЗДІЛ 4. СТВОРЕННЯ ОБРАЗУ. ТЕАТРАЛЬНА УМОВНІСТЬ	16	53	69
4.1. Акторські вправи з	2	10	12

використанням театральної стилізації різних епох			
4.2. Пантоміма. Стилiзація руху. Поняття «комедії дель'арте»	2	10	12
4.3. Маска як створення образу персонажа. Основні маски – образи «комедії дель'арте». Етюди на створення певної маски	2	7	9
4.4. Алгоритм як вид акторського образу. Етюди на створення алегоричних персонажів	2	7	9
4.5. Робота з уявним простором. Етюдна робота. Тіло актора як інструмент, матеріал та творець уявного простору	2	10	12
4.6. Метод «ідентифікації». Етюди на задану тему	2	7	9
4.7. Історія театру	2	4	6
РОЗДІЛ 5. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ		6	6
ПІДСУМОК	1	2	
Разом	46	170	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП (3год.) Ознайомлення з планом роботи на рік. Правила поведінки в колективі, навчальному закладі. Вирішення організаційних питань. Безпека життєдіяльності. Удосконалення навичок акторської майстерності. Дійовий аналіз створення пластичної образності ролі. Створення сценічних форм із різним ступенем театральної умовності.

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (24 год.)

1. 1. Сутність організації відпочинку, дозвілля і розваг (3год.)

Теоретична частина. Поняття дозвілля. Ознаки дозвілля. Мета та завдання дозвілля. Організація дозвілля і розваг. Характеристики процесу розваг. Принципи організації процесу розваг.

Практична частина. Ярмарок ідей «Цікавий відпочинок».

1. 2. Механізм реалізації анімаційних програм (6 год.)

Теоретична частина. Вимоги до побудови анімаційних програм. Етапи формування анімаційних програм. Сценарій анімаційної програми: поняття, різновиди. Сценарний план. Сюжетний хід. Композиційна побудова анімаційної програми. Мізансцена анімаційної програми.

Практична частина. Написання сценаріїв та сценарних планів ігрових програм різних видів.

1. 3. Організація ігрової та спортивної анімації (3год.)

Теоретична частина. Вимоги до побудови анімаційних програм. Етапи формування анімаційних програм. Сценарій анімаційної програми: поняття, різновиди. Сценарний план. Сюжетний хід. Композиційна побудова анімаційної програми. Мізансцена анімаційної програми.

Практична частина. Написання сценаріїв та сценарних планів ігрових програм різних видів.

1.4. Музична та танцювальна анімація (6год.)

Теоретична частина. Поняття та особливості емоційного впливу музики. Аудиторія музичних анімаційних заходів. Диференційований підхід при розробці музичних анімаційних програм.

Практична частина. Різновиди музичних конкурсів: професійні, аматорські, музично - ігрові конкурси.

РОЗДІЛ 2. АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ (90 год.)

2.1. Зміна ставлення до предмета, місця дії, факту, партнера (6 год.)

Теоретична частина. Особливості постановки етюдів.

Практична частина. Індивідуальні та групові етюди.

2.2. Сценічне спілкування (15 год.)

Теоретична частина. Поняття «сценічне спілкування». Взаємодія з партнером основний вид сценічної дії. Природа сценічного спілкування.

Практична частина. Взаємодія з партнером. Етюди на органічне мовлення: «Вибори партнера», «Звукоізоляційне скло», «Птахолови». Етюди на спілкування з імпровізацією тексту.

2.3. Розвиток відчуття форми (3 год.)

Теоретична частина. Поняття «форма». Акторське втілення елементів характеристики.

Практична частина. Вправи та етюди на розвиток елементів характеристики: «Товстий та тонкий», «Від 5 до 90».

2.4. Темпоритм дії (6 год.)

Теоретична частина. Розвиток відчуття темпоритму. Від темпоритму до почуття. Від почуття – до темпоритму. *Практична частина.* Елементи втілення: темпоритм дії.

2.5. Мізансцена – мова вистави (21 год.)

Теоретична частина. Індивідуальна мізансцена. Групові мізансцени, масові мізансцени.

Практична частина. Елементи втілення: культура та мізансцена втілення, групування та мізансцени.

2.6. Робота над драматургічним матеріалом (9 год.)

Теоретична частина. Визначення надзавдання та наскрізної дії. Уточнення пропонованих обставин та стосунків із іншими дійовими особами. Послідовний розвиток подій та вчинків, логіка поведінки дійової особи.

Практична частина. Визначення головних подій п'єси. Визначення дійових завдань персонажа в події. Розробка біографії персонажа та його характеристики.

2.7. Робота над виставою (21 год.)

Теоретична частина. Основні етапи роботи над виставою та роллю.

Практична частина. Читання та обговорення п'єси. Розподіл та переписування ролей. Читання по ролях. Визначення пропонованих обставин. Етюди за подіями. Робота у вигородках. Робота над фонограмою. Розробка світлової партитури. Робота з художником. Виготовлення декорацій. Репетиції на сцені. Технічні прогони. Прогони в костюмах. Генеральний прогін. Здача вистави. Прем'єра.

2.8. Робота з підтримки діючого репертуару (9 год.)

Теоретична частина. Сценічне втілення етюдів, інсценівок, мінівистав. Репетиційний період.

Практична частина. Підготовка костюмів і реквізиту. Прогонні репетиції. Прокат вистав. Творчі етюди на теми побачених вистав.

РОЗДІЛ 3. МІСЦЕ АКТОРА В МИСТЕЦТВІ ТЕАТРУ (24 год.)

3.1. Органічна сценічна увага (3 год.)

Теоретична частина. Основні елементами уваги. Управління увагою до предмета, до партнера.

Практична частина. Вправи на загальну увагу. Розвиток зорового сприйняття – вправи «Дзеркало», «Сповільнений рух», «Тінь» та ін. Розвиток творчих слухових сприймань – вправи «Трансформатор», «Бум», «Пеленгатор» та ін.

3.2. Сценічна дія (3 год.)

Теоретична частина. Налаштовування до дії, вправи на звільнення м'язів, увагу та уяву.

Практична частина. Вправи на пам'ять фізичних дій, емоційну пам'ять. Дія з уявними предметами. Тренаж фізичного самопочуття. Вправи на запам'ятовування фізичного самопочуття: «Вітер», «Холодно», «Спати хочеться» та ін.

3.3. Звільнення м'язів і подолання м'язових затискувань (6 год.)

Теоретична частина. М'язова мобільність. Координація рухів, управління м'язами. Уміння знімати м'язову скутість.

Практична частина. Вправи на зняття м'язової напруги. Підпорядкування роботи м'язів своїй волі.

3.4 Дія в умовах вимислу, подолання обставин (6 год.)

Теоретична частина. Засвоєння запропонованих обставин. Зв'язок запропонованих обставин з поведінкою актора. Подолання обставин.

Практична частина. Магічне «Як би...», дія за обставин «Як би...». виправдання поз. виправдання місця дії. виправдання рухів. Індивідуальні та групові вправи на розвиток фантазії та уяви.

3.5. Робота над етюдом (6 год.)

Теоретична частина. Основні засоби виховання актора. Мета та завдання етюдів. Складові етюду: думка, подія, дія, обставини, імпровізаційне самовідчуття.

Практична частина. Індивідуальні та колективні етюди на дію з уявними предметами. Етюди-характеристики тварин, природних явищ.

РОЗДІЛ 4. СТВОРЕННЯ ОБРАЗУ. ТЕАТРАЛЬНА УМОВНІСТЬ (69 год.)

4.1. Акторські вправи з використанням театральної стилізації різних епох (12 год.)

Теоретична частина. Основні стилі театральної умовності.

Практична частина. Етюди на створення стилізованих пластичних образів.

4.2. Пантоміма. Стилізація руху. Поняття «комедії дель'арте» (12 год.)

Теоретична частина. Основні поняття «комедії дель'арте». Маски «комедії дель'арте».

Практична частина. Пластична імпровізація в стилі театру масок. Підготовчі вправи. Відпрацювання.

4.3. Маска як створення образу персонажа. Основні маски – образи «комедії дель'арте». Етюди на створення певної маски (9 год.)

Теоретична частина. Аналіз форми та характеру маски «комедії дель'арте».

Практична частина. Етюди на створення образу-маски. Вправи для розвитку образної фантазії.

4.4. Алегорія як вид акторського образу. Етюди на створення алегоричних персонажів (9 год.)

Теоретична частина. Поняття алегорії. Аналогії алегоричних образів у драматургії та літературі.

Практична частина. Етюди на створення алегоричних образів.

4.5. Робота з уявним простором. Етюдна робота. Тіло актора як інструмент, матеріал та творець уявного простору (12 год.)

Теоретична частина. Поняття методу Е. Декру «актор-творець». Принципи використання можливостей тіла актора для створення образу персонажа та створення театрального простору.

Практична частина. Створення етюдної форми з використанням темпоритму.

4.6. Метод «ідентифікації». Етюди на задану тему (9 год.)

Теоретична частина. Поняття «ідентифікації» Е. Декру.

Практична частина. Робота над створенням образів як живої, так і неживої природи, етюди за методом «метаморфози».

4.7. Історія театру (6 год.)

Теоретична частина. Історія світового театру. Доба бароко. Українське бароко та шкільна драма XVII–XVIII ст.

РОЗДІЛ 5. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ (6 год.)

Теоретична робота. Розповідь про Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. М.В. Гоголя та Полтавський академічний обласний театр ляльок.

Практична частина. Зустрічі з акторами, працівниками сцени.

ПІДСУМОК (3 год.)

Конкурс "Мить натхнення" (*гуртківці готують уривки з улюблених вистав, використовуючи вміння та навички, набуті під час навчання*).

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- ігри за принципом віку учасників;
- методика проведення рухливих ігор;
- мотивацію гри та позитивний її вплив на людину;
- етюдні композиції на вибрану або запропоновану тему;
- поняття «швидкість», «темп» та «ритм»;
- поняття «виразність мови»;
- процес роботи над роллю та виставою;
- значення чіткості дикції в мистецтві актора;
- як утворюється голос, закони гігієни голосу.

Вихованці мають вміти:

- розробляти сценарії ігор різних жанрів;
- робити оцінку ігрового майданчику ігрової анімації, технічних засобів та реквізиту;
- способи впливу на аудиторію за допомогою мови, жестів, міміки;
- працювати над роллю;
- вміти керувати своїм диханням у процесі мовлення;
- володіти комплексом вправ на тренування правильного звукоутворення;
- координувати свої рухи, управляти м'язами.

Вихованці мають набути досвід:

- ведення програм різного спрямування;
- ведення свят та урочистих заходів;
- спілкування вільно з глядачем;
- гри на сцені запропонованих ролей.

Форми перевірки та оцінювання знань і вмінь вихованців:

- відкриті заняття;
- участь у конкурсах міського, обласного, всеукраїнського, міжнародного рівнів;
- участь у святкових заходах;
- ведення пізнавальних, розважальних, конкурсних програм;
- участь у творчому конкурсі «Зоряний калейдоскоп».

**Вищий рівень навчання, перший рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН**

Розділ, тема	Кількість годин		
	теоретичних	практичних	усього
ВСТУП Ознайомлення з планом роботи на рік. Правила поведінки в колективі, навчальному закладі. Вирішення організаційних питань. Безпека життєдіяльності.	2	1	3
РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	13	62	75
1.1. Основи організації анімаційних програм	2	7	9
1.2. Механізм реалізації анімаційних програм	2	7	9
1.3. Організація ігрової та спортивної анімації	5	40	45
1.4. Музична та танцювальна анімація	2	7	9
1.5. Специфіка вербальної анімації	2	1	3
РОЗДІЛ 2. СЦЕНІЧНА МОВА	13	56	69
2.1. Бесіда «Із історії красномовства»	1	2	3
2.2. Гімнастика обличчя. Загальне мовне тренування	3	12	15
2.3. Логіка мови. Наголос, паузи, підтекст та надзавдання	3	12	15
2.4. Розвиток координації між мовою та рухом	2	10	12
2.5. Дійовий аналіз літературного твору. Художнє читання	4	20	24
РОЗДІЛ 3. СЦЕНІЧНИЙ РУХ	11	52	63
3.1. Психофізичний тренінг	2	7	9
3.2. Техніка складних рухових навичок	2	10	12
3.3. Пластична виразність актора, вдосконалення	4	14	18
3.4. Мистецтво сценічної боротьби	1	2	3
3.5. Стельова поведінка, етикетні навички	2	7	9
3.6. Імпровізації	-	12	12
РОЗДІЛ 4. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ		6	6
ПІДСУМОК	1	2	3
Разом	46	170	216

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ВСТУП (3 год.)

Ознайомлення з планом роботи на рік. Правила поведінки в колективі, навчальному закладі. Вирішення організаційних питань. Безпека життєдіяльності.

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (75 год.)

1.1. Основи організації анімаційних програм (9 год.)

Теоретична частина. Гра як складне соціокультурне явище. Мотивація гри. Позитивний вплив гри на людину. Форми ігрової діяльності в анімації: спортивні, дворові ігри, рухливі, настільні, інтелектуальні, азартні, рольові ігри. Ігри за принципом віку учасників: дитячі, юнацькі, молодіжні, для осіб середнього віку, для осіб третього віку, універсальні, сімейні ігри. Ігри за кількістю учасників: масові, групові, індивідуальні, парні, командні ігри. Конкурсні, рольові, активізуючі ігри.

Практична частина. Проведення ігор різного виду.

1.2. Механізм реалізації анімаційних програм (9 год.)

Теоретична частина. Вимоги до побудови анімаційних програм.

Етапи формування анімаційних програм. Сценарій анімаційної програми: поняття, різновиди. Сценарний план. Сюжетний хід. Композиційна побудова анімаційної програми. Мізансцена анімаційної програми.

Практична частина. Написання сценаріїв та сценарних планів ігрових програм різних видів.

1.3. Організація ігрової та спортивної анімації (45 год.)

Теоретична частина. Методика проведення рухливих ігор: рухливі ігри на спортивних майданчиках, рухливі ігри в приміщенні. Аеробіка: оздоровча аеробіка, спортивна аеробіка. Побудова програм рухливих ігор.

Практична частина. Проведення рухливих ігор в приміщенні та спортивних майданчиках. Музичні розминки - повторялки.

1.4. Музична та танцювальна анімація (9 год.)

Теоретична частина. Поняття та особливості емоційного впливу музики. Аудиторія музичних анімаційних заходів. Диференційований підхід при розробці музичних анімаційних програм.

Практична частина. Різновиди музичних конкурсів: професійні, аматорські, музично-ігрові конкурси.

1.5. Специфіка вербальної анімації (3 год.)

Теоретична частина. Поняття вербальної анімації. Способи впливу на аудиторію за допомогою мови. Професійні якості, навички і вміння аніматорів.

Практична частина. Тренаж із акторської майстерності, танцю, вокалу. Гримування молодших дітей. Вправи «Я – актор!», «Я – режисер!». Розучування пісень, танців, етюдів.

РОЗДІЛ 2. СЦЕНІЧНА МОВА (69 год.)

2.1. Бесіда «Із історії красномовства» (3 год.)

Теоретична частина. Бесіда «З історії красномовства» – від Стародавньої Греції до сьогодення.

Практична частина. Риторичні виступи.

2.2. Гімнастика обличчя. Загальне мовне тренування (15 год.)

Теоретична частина. Масаж обличчя та шиї. Міміка обличчя. Тренування внутрішніх мовних органів.

Практична частина. Вправи – артикуляційна гімнастика, підготовка голосових зв'язок, тренування резонаторів, гігієнічний масаж. Вправи на розвиток діапазону та рухомості голосу, розвиток сили звуку.

2.3. Логіка мови. Наголос, паузи, підтекст та надзавдання (15 год.)

Теоретична частина. Складові логіки мови. Літературна вимова. Логічні наголоси, кінцевий або фразовий наголос, логічний наголос при однорідних членах речення, закон виділення нового поняття.

Практична частина. Вправи на перевірку правильності розстановки логічних наголосів. Логічні та психологічні паузи в тексті. Інтонації розділових знаків. Підтекст та надзавдання читця. Логічна перспектива складного тексту.

2.4. Розвиток координації між мовою та рухом (12 год.)

Теоретична частина. Поєднання вправ на дикцію та постановку голосу. Виконання фізичних вправ під віршовані та прозові тексти. Вправи на релаксацію.

Практична частина. Вступ у роботу над дикцією та постановкою голосового апарату простих та складних фізичних вправ. Вправи на координацію між мовою та рухом. Вправи на релаксацію.

2.5. Дійовий аналіз літературного твору. Художнє читання (24 год.)

Теоретична частина. Аналіз твору «За столом» (визначення теми, ідеї, творчого замислу, підтекстів, темпоритму, надзавдання, розподіл тексту на частини та «вживання» в художній образ, у задум автора).

Практична частина. Практичні репетиції (озвучення голосом тексту, пошуки палітри емоцій, визначення шляхів і способів творчого виконання).

РОЗДІЛ 3. СЦЕНІЧНИЙ РУХ (63 год.)

3.1. Психофізичний тренінг (9 год.)

Теоретична частина. Психофізичні якості актора.

Практична частина. Вправи на вдосконалення психофізичних якостей актора переходять у більш самостійну роботу, психофізичний тренінг проводять самі вихованці під контролем педагога.

3.2. Техніка складних рухових навичок (12 год.)

Теоретична частина. Вміння розслабляти м'язи. Фізичні дії та рухи різного характеру. Скульптурність у сценічній дії.

Практична частина. Вправи, які навчають виконувати цілеспрямовані дії (виховують конкретність, економність, точність, вміння розслабляти м'язи). Вправи, які навчають виконувати безперервну дію та, при потребі, переходити в перерву. Вправи, які виховують вміння здійснювати фізичні дії рухами різного характеру. Скульптурність у сценічній дії, робота перед дзеркалом, вправи «Метаморфози», «Негатив», «Пластилін».

3.3. Пластична виразність актора, вдосконалення (18 год.)

Теоретична частина. Поняття «пластика», культура жесту. Акторська виразність.

Практична частина. Культура жесту, сила жесту, широкий жест. Імітація ходи тварин, емоційна пластика, ходьба та біг на місці, прикладання сили до уявного предмета, компенсація уявного опору. Етюди на пластичну виразність.

3.4. Мистецтво сценічної боротьби (3 год.)

Теоретична частина. Бесіда про мистецтво фехтування, його історію, про відмінність сценічного, бойового та спортивного фехтування.

Практична частина. Вправи на чіткість, виразність, показ дії у сценічному фехтуванні. Етюди з елементами сценічного фехтування.

3.5. Стильова поведінка, етикетні навички (9 год.)

Теоретична частина. Вивчення побуту та етикету різних історичних епох.

Практична частина. Хода, постава, привітання, уклін (чоловічий, жіночий). Засвоєння сценічного костюма (жіночого, чоловічого). Застосування віяла, шпаги, тростини, капелюха, циліндра під час ходи, привітання, поклону. Засвоєння вправ в етюдах.

3.6. Імпровізації (12 год.)

Теоретична частина. Значення імпровізації та етюдів у пластичній підготовці вихованців. Завдання імпровізацій, їх мета.

Практична частина. Імпровізації «На ковзанці», «Балансування важким кеглем», «Балансування легким кеглем», «На канаті», «Цирк».

РОЗДІЛ 4. ВІДВІДУВАННЯ ВИСТАВ, ТВОРЧІ ЗУСТРІЧІ (6 год.)

Теоретична робота. Розповідь про Полтавський академічний обласний український музично-драматичний театр ім. М.В. Гоголя та Полтавський академічний обласний театр ляльок.

Практична частина. Зустрічі з акторами, працівниками сцени.

ПІДСУМОК (6 год.)

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Вихованці мають знати:

- ігри за принципом віку учасників;
- методика проведення рухливих ігор;
- мотивацію гри та позитивний її вплив на людину;
- етюдні композиції на вибрану або запропоновану тему;
- поняття «швидкість», «темп» та «ритм»;
- поняття «виразність мови»;
- процес роботи над роллю та виставою;
- значення чіткості дикції в мистецтві актора;
- як утворюється голос, закони гігієни голосу.

Вихованці мають вміти:

- розробляти сценарії ігор різних жанрів;
- робити оцінку ігрового майданчику ігрової анімації, технічних засобів та реквізиту;
- способи впливу на аудиторію за допомогою мови, жестів, міміки;
- працювати над роллю;
- вміти керувати своїм диханням у процесі мовлення;
- володіти комплексом вправ на тренування правильного звукоутворення;
- координувати свої рухи, управляти м'язами.

Вихованці мають набути досвід:

- ведення програм різного спрямування;
- ведення свят та урочистих заходів;
- спілкування вільно з глядачем;
- гри на сцені запропонованих ролей.

Форми перевірки та оцінювання знань і вмінь вихованців:

- відкриті заняття;
- участь у конкурсах міського, обласного, всеукраїнського, міжнародного рівнів;
- участь у святкових заходах;
- ведення пізнавальних, розважальних, конкурсних програм;
- участь у творчому конкурсі «Зоряний калейдоскоп».

ЛІТЕРАТУРА

Використана при розробці програми:

1. Про позашкільну освіту: Закон України // Освіта України: норм.-прав. док.: зб. нормат. док. / голов. ред. В. Г. Кремень. – К.: Міленіум, 2001. – С. 229–251.
2. Положення про позашкільний навчальний заклад // Освіта України: нормативно-правові документи: зб. нормат. док. / голов. ред. В. Г. Кремень. – К.: Міленіум, 2001. – С. 252–263.
3. Про апробацію Типових навчальних планів позашкільних навчальних закладів у 2002/2003 навчальному році»: наказ МОН України від 09.09.2002 р. № 505.
4. Про внесення змін до Закону України «Про позашкільну освіту»: Закон України від 02.06.2005 р. № 2626-IV.
5. Про затвердження Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України»: наказ МОН України від 22.07.2008 р. № 676.
6. Навчальні програми з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку / за ред. Биковського Т.В., Шкура Г.А. – К. : УДЦПО, 2016. – Вип. 1. – 222 с.
7. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр / П.Брук; пер. з англ. О. Матвієнко, Я. Винницька. – Л.: Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2005. – 136 с.
8. Кипнис М. Актерский тренинг / М. Кипнис. – М.: АСТ: АСТ Москва; СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК; Владимир: ВКТ, 2009. – 249 с.

Рекомендована для педагогів:

1. Про позашкільну освіту: Закон України // Освіта України: норм.-прав. док.: зб. нормат. док. / голов. ред. В. Г. Кремень. – К.: Міленіум, 2001. – С. 229–251.
2. Положення про позашкільний навчальний заклад // Освіта України: нормативно-правові документи: зб. нормат. док. / голов. ред. В. Г. Кремень. – К.: Міленіум, 2001. – С. 252–263.
3. Про апробацію Типових навчальних планів позашкільних навчальних закладів у 2002/2003 навчальному році»: наказ МОН України від 09.09.2002 р. № 505.
4. Про внесення змін до Закону України «Про позашкільну освіту»: Закон України від 02.06.2005 р. № 2626-IV.
5. Про затвердження Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України»: наказ МОН України від 22.07.2008 р. № 676.
6. Навчальні програми з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку / за ред. Биковського Т.В., Шкура Г.А. – К. : УДЦПО, 2016. – Вип. 1. – 222 с.

Рекомендована для вихованців:

1. Белянская Л.Г. Энциклопедия праздников в школе и дома. – Д., 2000.
2. Горчаков Н.М. Режиссерские уроки К.С.Станиславского.-М.,1952.
3. Гиппиус С.А. Гимнастика чувств. – М., Л., 1967.
4. Гурин Ю.В.Ю, Жаков О.В.. Большая книга игр и развлечений. – С.-П., 2000.
5. Дод Е.В., Пасс Ю.В.. Как устроить праздник. – М., 2000.

6. Захава Б.Е. Мастерство актера и режиссера. – 4-е изд. – М.: Просвещение, 1987. – 334с.
7. Иванов І.П. Енциклопедія колективних творчих справ – М. Педагогіка, 1989-208с.
8. Кардон Крис. Детские праздники. – М., 2002.
9. Козлянинова И.П. Орфоэпия в театральной школе. – М., 1976.
- 10.Кнебель М.О. Слово в творчестве актера. – М., 1970.
- 11.Кристи Г.В. Воспитание актера школы Станиславского. – М., 1968.
- 12.Кох И.Э. Основы сценического движения. – М., 1962.
- 13.Мазнева Г., Николаенко И.- Адрес детства – Игра.- А32 Запорожье: ООО «ЛИПС» ЛТД, 2013.- Вып.3.-108с.
- 14.Неллі В.О. Про режисуру. – К.: Мистецтво, 1997. – 228с.
- 15.Немежанська О.А. Зростаємо разом: практикум сімейного дозвілля.- К.: Книга, 2013.-112с.

ОРИЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

№ з/п	Основне обладнання	Кількість, шт.
1.	Кабінет для занять із дзеркалом	1
2.	Сцена для репетицій та вистав з глядацькою залюю	1
3.	Приміщення для декорацій та реквізиту	1
4.	Костюми для вистав та виступів	90
5.	DVD плеєр	1
6.	Магнітофон	1
7.	Телевізор	1
8.	Комп'ютер	1
9.	Диски DVD, CD	10
10.	Спеціальна методична література	10
11.	Грим	1
12.	Реквізит	20